

ชุมชนบ้านป่าปู หมู่ที่ ๒ ตำบลผาบ่อง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน
(หมู่บ้านท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี)

วิสัยทัศน์

“ราษฎรบ้านป่าปู มีศักยภาพในการพัฒนาตนเองให้ อยู่ดี กินดี
ยึดมั่นในคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ
มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรัก
ความสามัคคี ชุมชนมีความสงบสุข”

คำขวัญบ้านป่าปู

ธนาคารอาหารชุมชน ผู้คนยึดมั่นศาสนา
กลุ่มอาชีพนานา งานตาประเพณีวัฒนธรรม
น้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ประวัติความเป็นมาของชุมชน

บ้านป่าปู หมู่ที่ ๒ ตำบลผาบ่อง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตามประวัติในอดีตก่อนที่
จะเป็นหมู่บ้าน มีบ้านเรือนเพียงไม่กี่หลังคาเรือน ตั้งเรียงรายอยู่ตามฝั่งขวาของแม่น้ำแม่สะมาต ช่วงที่ไหลผ่าน
หมู่บ้านผาบ่องลงมาทางทิศตะวันตกประมาณ ๑ กิโลเมตร ผู้คนมีอาชีพทำนา ทำไร่ ดำรงชีวิตอย่างเรียบง่าย
ต่อมาประมาณปี พ.ศ.๒๔๕๐ ได้มีชาวบ้านจำนวนหนึ่งอพยพลี้ภัยสงครามจากประเทศพม่า นำโดยหัวหน้า ชื่อ
ขุนละสา มาอาศัยกับกลุ่มชนดั้งเดิม ชาวบ้านกลุ่มนี้มีจำนวนมากพอสมควร เมื่อมารวมกันเป็นกลุ่มกับชน
ดั้งเดิมจึงกลายเป็นหมู่บ้านขนาดเล็กขึ้นมา โดยชาวบ้านได้ตั้งให้ ขุนละสา เป็นหัวหน้าหมู่บ้าน ชาวบ้าน
ส่วนมากเป็นชาวไทยใหญ่ (คนไต) แต่ก็มีชนเผ่าอื่น เช่น ชนเผ่ากะเหรี่ยง รวมอยู่ด้วยเล็กน้อยชาวบ้านในสมัยนั้น
มีวัฒนธรรมกินหมากกันจึงปลูกพลูที่ใช้ในการกินกับหมากกันมาก พอนานๆเข้าได้ขยายแพร่พันธุ์มากจน
กลายเป็นป่าพลู คำว่าพลูนั้นคนไทใหญ่นิยมเรียกว่า ปู คำว่า ป่าพลู จึงกลายเป็นคำว่า ป่าปู ต่อมาหมู่บ้านได้มี
ประชากรเพิ่มมากขึ้น ชาวบ้านได้ขยายบ้านเรือนที่อยู่อาศัยออกไปทางทิศเหนือ ซึ่งเป็นป่าไม้พลวงหรือไม้ตึง
ในครั้งนั้นจึงได้เรียกชื่อหมู่บ้านเป็นสองชื่อ คือ ป่าปู และ ป่าตึง ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ ๖ เมืองแม่ฮ่องสอนถูก
ยกขึ้นเป็นจังหวัด แบ่งการปกครองเป็น อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน หมู่บ้านแห่งนี้จึงยกฐานะเป็นหมู่บ้านขึ้น แล้ว
เอาคำว่า “ป่าปู” มาเป็นชื่อหมู่บ้านจึงกลายเป็นหมู่บ้านป่าปูตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน

หมู่บ้าน OTOP นวัตวิถี

สำหรับโครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ถูกขับเคลื่อนพัฒนาประเทศตามโครงการ “ไทยนิยม
ยั่งยืน” จากการทำรัฐบาลปัจจุบัน มีนโยบายลดความเหลื่อมล้ำของสังคมที่มุ่งสร้างรายได้และความเจริญ ความ
เข้มแข็งทางเศรษฐกิจ โดยให้ภาคเอกชนและภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการร่วมกันภาครัฐ เพื่อให้
บรรลุวิสัยทัศน์ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับการดำเนินงานโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP)
ที่เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๔๔ ในภูมิภาคทั่วประเทศ และมอบหมายให้กรมการพัฒนาชุมชน เป็นผู้รับผิดชอบหลัก
ส่งเสริมดำเนินงาน OTOP โดยร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ยกระดับผลิตภัณฑ์ และพัฒนาช่องทางการตลาดที่
หลากหลาย เพื่อให้ขายสินค้าได้ อีกทั้งยังมุ่งปรับตัวสู่การค้าแบบสากล โดยต้องมีการเปลี่ยนผ่านยุคการผลิต
ขายสินค้า OTOP ออกจากชุมชน สู่รายได้ตามความต้องการ (Demand Driven Local Economy) โดยการ
จำหน่ายสินค้าที่อยู่ในชุมชนจากการท่องเที่ยว มีการใช้เสน่ห์ ภูมิปัญญา วิถีชีวิต วัฒนธรรม และความคิด

สร้างสรรค์ แปลงเป็นรายได้ รวมทั้งทำให้มีคุณค่าเพียงพอ เพื่อให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมเยือน และใช้จ่ายเงิน ในทุกกิจกรรมของชุมชน ส่งผลให้เกิดการกระจายรายได้ให้กับคนในชุมชนโดยรอบ เป็นการสร้างความเข้มแข็ง ให้กับชุมชน และเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากอย่างแท้จริง

กรมการพัฒนาชุมชนซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการรับนโยบายดังกล่าว จึงได้มีการปฏิบัติตาม แผนนโยบายของรัฐบาลใน “โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี” จึงต้องเร่งทำดำเนินโครงการฯ ให้เข้ากับกลุ่มเป้าหมาย

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เกิดรายได้กับชุมชน โดยยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างทั่วถึง กระตุ้นเศรษฐกิจและสังคมภายในประเทศให้มีความเข้มแข็ง

๒. เพื่อเชื่อมโยงเส้นทางในการท่องเที่ยว (กระแสหลัก เมืองรอง ชุมชน) ให้มีความโดดเด่น มีความพร้อมบน อัตลักษณ์ของชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี

๓. เพื่อสร้างและพัฒนาบุคลากร ผู้ประกอบการ และผู้ที่เกี่ยวข้องในชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ให้มีขีดความสามารถในการคิดเชิงสร้างสรรค์ และนำมาต่อยอดการบริหารจัดการชุมชนได้อย่างเหมาะสม

เป้าหมาย

ประชาชนได้รับการพัฒนาอาชีพ มีรายได้เพิ่มขึ้น ยกระดับเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็ง โดยเชื่อมโยงชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีจำนวน ๓,๒๗๓ หมู่บ้าน กับเส้นทางการท่องเที่ยวกระแสหลัก เมืองรอง และแหล่งท่องเที่ยว ให้เกิดรายได้ที่กระจายไปสู่ผู้ประกอบการกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน และประชาชนเกิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP กลุ่ม Quadrant D เพิ่มขึ้น จำนวน ๖๔,๕๗๐ ผลิตภัณฑ์ ให้เป็นเครื่องมือในการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน (Strength with in) และการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งอย่างแท้จริง เพื่อสร้างรอยยิ้ม คั้นความสุข เพื่อคนไทยทุกคน (OTOP นวัตวิถี. สืบค้นเมื่อ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๒ จาก <http://nawatwithi.com/about/>)

โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีเป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ชุมชนเป้าหมายมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนและบริการท่องเที่ยวซึ่งมีแนวคิดพัฒนา OTOP รูปแบบใหม่ด้วยนวัตกรรมให้มีการพัฒนาสินค้า OTOP และกิจการที่เกี่ยวข้องสนับสนุนการท่องเที่ยวโดยชุมชนสู่การสร้างรายได้โดยการขายสินค้า / ผลิตภัณฑ์ / งานบริการที่มีอยู่ในชุมชนให้กับนักท่องเที่ยวและสร้างสรรค์ทุนชุมชน ภูมิปัญญาวิถีชีวิตวัฒนธรรมเสน่ห์และอัตลักษณ์ของชุมชนเพื่อสร้างรายได้ให้ชุมชน บ้านป่าปู้ หมู่ที่ ๒ ตำบลผาบ่อง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้รับการพิจารณาคัดเลือกให้ดำเนินโครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีในระดับจังหวัดซึ่งเป็นหมู่บ้านที่มีทุนชุมชนเพื่อที่จะพัฒนาให้เป็นหมู่บ้านท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีโดยการนำทุนชุมชนมาสร้างมูลค่าเพื่อให้ชุมชนมีรายได้ (สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน)

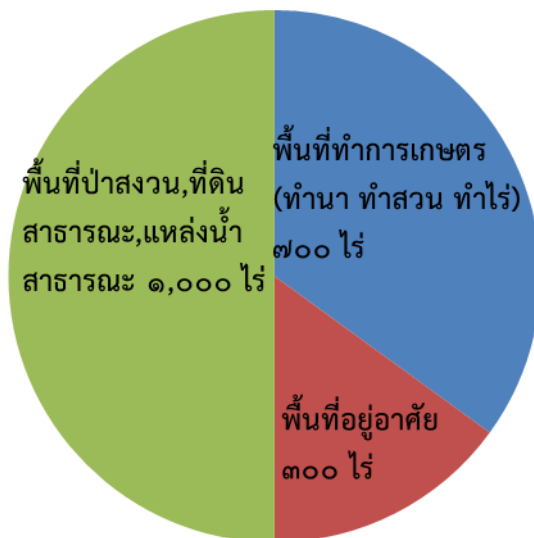
อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดกับ	บ้านแม่สะกิด	หมู่ที่ ๔	ตำบลผาบ่อง
ทิศใต้	ติดกับ	บ้านผาบ่อง	หมู่ที่ ๑	ตำบลผาบ่อง
ทิศตะวันออก	ติดกับ	บ้านห้วยกุ่ม	หมู่ที่ ๒	ตำบลห้วยปูลิง
ทิศตะวันตก	ติดกับ	บ้านห้วยแก้ว	หมู่ที่ ๗	ตำบลผาบ่อง

ลักษณะภูมิประเทศ

บ้านป่าปู้ อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลผาบ่อง พื้นที่ส่วนใหญ่ล้อมรอบด้วยภูเขาสูงสลับซับซ้อน บริเวณรอบหมู่บ้านรายล้อมด้วยป่าไม้และป่าของชุมชนมีแม่น้ำแม่สะมาดไหลผ่านหมู่บ้าน

จำนวนพื้นที่ของหมู่บ้าน ทั้งหมด ๒,๐๐๐ ไร่ แบ่งพื้นที่ได้ดังแผนภูมิภาพ

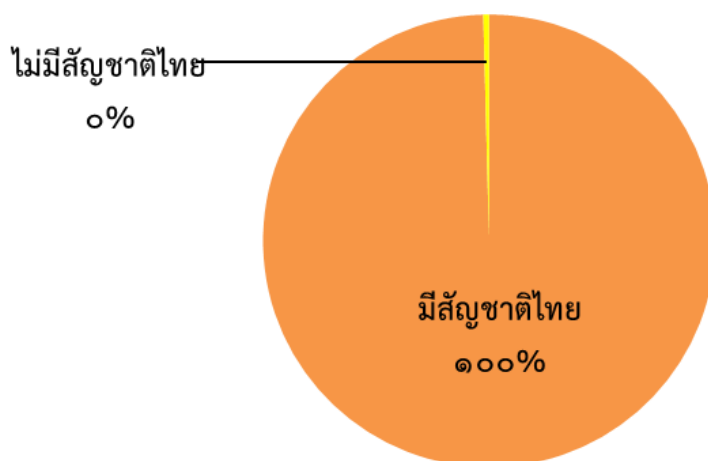

แผนภูมิภาพที่ ๑ จำนวนพื้นที่ของหมู่บ้าน

ประชากร

มีจำนวนประชากร ๓๘๒ คร่าวๆ ๙๒๒ คน แยกได้ดังนี้

- ประชากรที่มีสัญชาติไทย จำนวน ๓๗๑ คน แยกเป็น เพศชาย ๔๑๙ คน เพศหญิง ๓๕๒ คน
- ประชากรที่ไม่มีสัญชาติไทย จำนวน ๑๑ คน

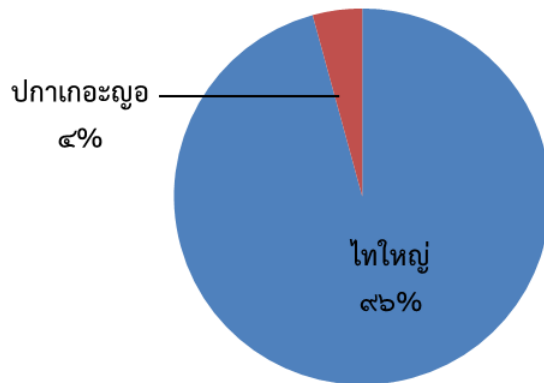
แผนภูมิภาพที่ ๒ จำนวนประชากรที่มีสัญชาติไทยและไม่มีสัญชาติไทย

จำนวนประชากรที่มีสัญชาติไทย

แผนภูมิภาพที่ ๓ จำนวนประชากรที่มีสัญชาติไทยแยกตามเพศสภาพ

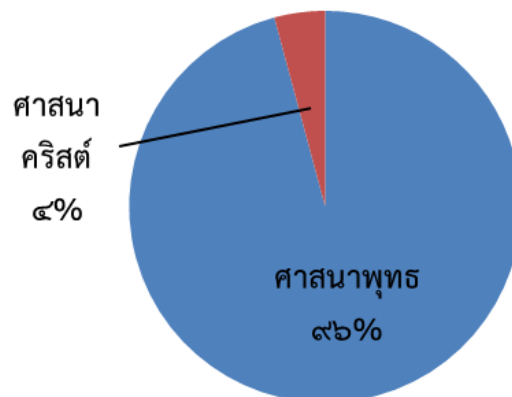
ประชากรส่วนใหญ่เชื้อชาติไทใหญ่ ร้อยละ ๗๒ ปกาเกอะญอ ร้อยละ ๒๘

แผนภูมิภาพที่ ๔ เชื้อชาติของประชากรในหมู่บ้าน

ศาสนา

ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ ๗๓.๒๐ และศาสนาคริสต์ ร้อยละ ๒๖.๘

แผนภูมิภาพที่ ๕ การนับถือศาสนาของประชากรในหมู่บ้าน

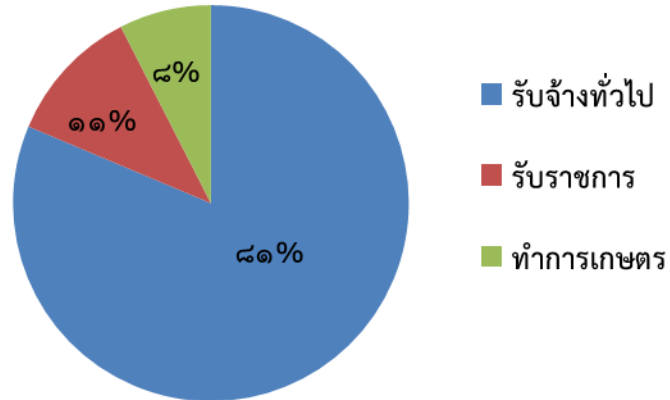
การประกอบอาชีพ

รับจ้างทั่วไป ร้อยละ ๔๗.๙๑

รับราชการ ร้อยละ ๖.๕๗

ทำการเกษตร ร้อยละ ๔.๕๓

รายได้เฉลี่ย ๔๘,๘๔๓.๕๖ บาท/คน/ปี ไม่มีครัวเรือนตกเกณฑ์รายได้ (ข้อมูล จปฐ. ปี ๒๕๖๑)

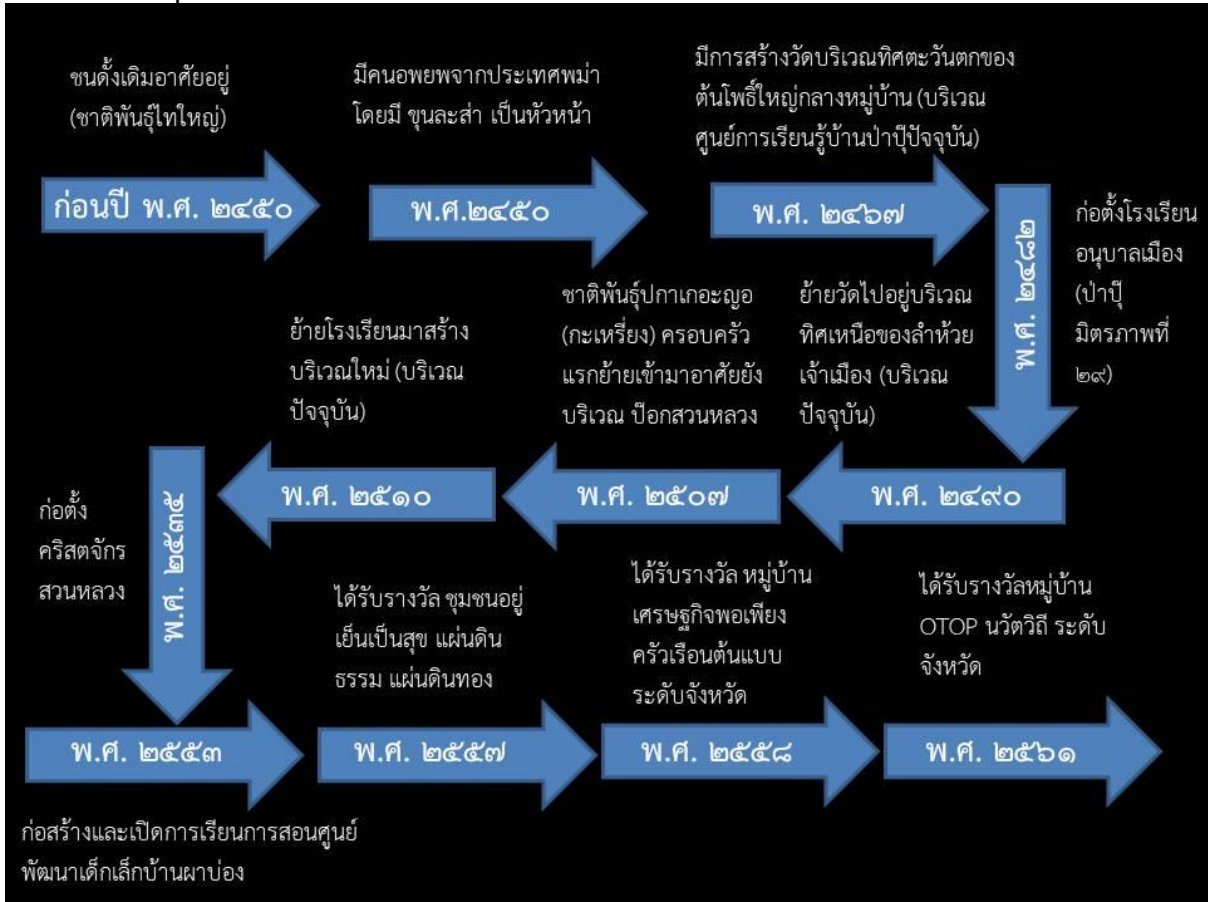
แผนภูมิภาพที่ ๖ การประกอบอาชีพของประชากรในหมู่บ้าน

การศึกษาวิเคราะห์ชุมชน

๑. วิเคราะห์ชุมชนด้านต่างๆ

ด้านประวัติศาสตร์

ประวัติศาสตร์ชุมชน (Time line)

แผนภูมิภาพที่ ๗ แผนผังประวัติศาสตร์ชุมชน

ด้านศาสนา

วัดป่าปี

อดีตหมู่บ้านป่าปี (ป่าตึง) มีวัดในพระพุทธศาสนา ตามประวัติว่าประมาณปี พ.ศ.๒๔๖๗ ตั้งอยู่บริเวณด้านทิศตะวันตกของต้นโพธิ์ใหญ่กลางหมู่บ้าน นายอินทนิล หมุ่นิลละ ผู้ใหญ่บ้านได้ปรึกษากับชาวบ้านว่า บริเวณวัดคับแคบไปจึงพร้อมใจกันย้ายมาสร้างที่ใหม่ ทางด้านทิศเหนือของลำห้วยเจ้าเมืองประมาณ ๒๐๐ เมตร และได้ยกที่ดินวัดเดิมเป็นที่สร้างโรงเรียนบ้านป่าปี ต่อมาทางโรงเรียนได้ย้ายไปสร้างที่แห่งใหม่จึงได้ขุดเป็นบ่อเลี้ยงปลาของโรงเรียน เมื่อสร้างวัดเสร็จในปี พ.ศ.๒๔๙๐ คณะศรัทธาชาวบ้านได้นิมนต์ พระอธิการเกษม เขมจาโร มาเป็นเจ้าอาวาสสืบมา ตัวอาคารศาลาการเปรียญเดิมสร้างด้วยเสาไม้ พื้นกระดาน หลังคามุงด้วยสังกะสี เมื่อมีสภาพทรุดโทรมลงตามกาลเวลาในปี พ.ศ.๒๕๒๑ เจ้าอธิการอำพล อดตโกวิท เจ้าอาวาส พร้อมด้วยคณะศรัทธาชาวบ้านจึงได้รื้อถอนศาลาการเปรียญเดิมแล้วสร้างขึ้นใหม่ได้ยกเสาเอก เมื่อวันที่พุทธที่ ๒๓ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๒๑ แล้วเสร็จในปี พ.ศ.๒๕๒๔ ศาลาการเปรียญมีขนาดกว้าง ๒๑ เมตร มีความยาว ๓๐.๕ เมตร รูปทรงเป็นศิลปะแบบจีนผสมไทใหญ่ เสาไม้สัก พื้นไม้กระดาน หลังคามุงด้วยกระเบื้องลอนคู่ลวดลายด้วยสังกะสีแบบศิลปะไทใหญ่อย่างงดงาม อาณาเขตบริเวณวัด มีเนื้อที่ ๕ ไร่ ๗๒ วา โดยมีทิศเหนือติด

กับที่ชาวบ้าน ทิศตะวันออกติดกับถนนสาธารณะ ทิศใต้ติดกับถนนสาธารณะ ทิศตะวันตกติดกับลำเหมืองและที่ชาวบ้าน สิ่งสำคัญภายในวัดประกอบด้วย องค์พระธาตุเจดีย์ สร้างเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม พ.ศ.๒๕๒๒ (ออกแบบโดยพระอาจารย์มหานิยม ปญญาโร) มีลักษณะประติมากรรมแบบไทใหญ่สมัยเชียงใหม่ โบสถ์สร้างเมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม พ.ศ.๒๕๔๘ ตัดลูกนิมิต เมื่อวันที่ ๘ เมษายน พ.ศ.๒๕๒๒ (ออกแบบโดยพระอธิการเพิ่มผล ฐานิสฺสโร) มีลักษณะเป็นประติมากรรมรูปปั้นหลังคาฉลุวดลายด้วยสังกะสีแบบไทใหญ่ทั้งหลัง สภาพแวดล้อมวัดป่าปู้ตั้งอยู่ติดกับหมู่บ้านสะตอกในการเดินทางและเหมาะแก่การปฏิบัติธรรมบำเพ็ญกุศล โดยวิถีชีวิตชาวบ้านในชุมชนในทุกเช้าตรู่คณะศรัทธาชาวบ้านจะนำปิ่นโตอาหารมาทำบุญ (ลองชอม) ที่วัดตามประเพณีวัฒนธรรมชาวไตมิได้ขาด ในทุกวันพระ อุบาสกอุบาสิกาจะพร้อมใจกันมาฟังเทศน์ (ถ่อมดารา) รักษาอุโบสถ ศีล (นจนกยอง) เป็นประจำ วัดป่าปู้จึงถือเป็นศาสนาสถานที่รวมจิตใจของคณะศรัทธาชาวบ้านอย่างแท้จริง

คริสตจักรสวนหลวง

เดิมทีคริสตจักรสวนหลวงเป็นเพียงคริสตจักรเล็กๆแห่งหนึ่งของคริสตจักรห้วยตอง ต่อมาในวันที่ ๒๕ ธันวาคม ปีพ.ศ.๒๕๔๐ (ค.ศ.๑๙๙๗) อาจารย์ ตูลา ได้เสนอในที่ประชุมคริสตจักรเขตแม่ฮ่องสอนให้ก่อตั้งเป็นคริสตจักรของตนเอง ในเดือน มกราคม พ.ศ.๒๕๔๑ (ค.ศ.๑๙๙๘) ได้มีการประชุมชาวบ้านเพื่อตกลงสร้างคริสตจักรและพร้อมเสนอให้ผู้ดำรงตำแหน่งต่างๆที่จะทำหน้าที่ในการนำชาวบ้านทำพิธีใน คริสตจักรโดยได้แต่งตั้งให้

๑. นายแจ้โพ	สกุลจรรยาดี	ดำรงตำแหน่ง	ศิษยาภิบาล
๒. นายจีลี	สำเหล่ว	ดำรงตำแหน่ง	ฝ่ายปกครอง
๓. นายจาย	สร้างสรรค์	ดำรงตำแหน่ง	เหรียญกฐิน
๔. นายจ่อวา	แคนวนาภิรมย์	ดำรงตำแหน่ง	เลขา

ทั้งนี้ให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวเข้าเรียนเพื่อให้มีความเข้าใจในหน้าที่และเข้าใจคำสอนศาสนามากขึ้น โดยต้องเข้าเรียนเป็นระยะเวลา ๔ เดือน ต่อมาในเดือน เมษายน พ.ศ.๒๕๔๑ (ค.ศ.๑๙๙๘) ได้มีการปรึกษาหารือให้คณะกรรมการชุดดังกล่าวที่แต่งตั้งนั้นดำรงตำแหน่ง และให้ทำหน้าที่สื่อยืนยันการตั้งคริสตจักรต่อสภาคริสตจักรเขตแม่ฮ่องสอนด้วยเพื่อเป็นหลักฐานในการก่อตั้งคริสตจักร และในวันที่ ๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ (ค.ศ.๑๙๙๘) คณะกรรมการคริสตจักรเขตแม่ฮ่องสอนได้มีการประชุมเพื่อตั้งชื่อคริสตจักร โดยได้ตั้งชื่อเป็น “คริสตจักรสวนหลวง” มีสมาชิก ๗๓ คน มีแขนงอีก ๒ แขนงคือ แขนงห้วยแก้วล่าง และแขนงสวนปู้(หัวน้ำแม่ฮ่องสอน) ต่อมาในปี พ.ศ.๒๕๔๕ (ค.ศ.๒๐๐๒) ได้มีธรรมนูญคริสตจักรสวนหลวง ฉบับที่ ๑ เกิดขึ้นเพื่อใช้ในการปกครองคริสต์ศาสนิกชนทุกคนในพื้นที่และยังคงใช้มาจนถึงปัจจุบัน (**ธรรมนูญคริสตจักรสวนหลวง ฉบับที่ ๑**)

ชุมชนบ้านป่าปู้อาศัยอยู่ด้วยกัน ๒ ชชาติพันธุ์ คือ ชชาติพันธุ์ไทใหญ่กับชาติพันธุ์ปกากะญอ มีความเชื่อและความศรัทธาในศาสนาที่ต่างกัน โดยชาติพันธุ์ไทใหญ่จะนับถือศาสนาพุทธส่วนชาติพันธุ์ปกากะญอนับถือศาสนาคริสต์ ซึ่งทั้ง ๒ ชชาติพันธุ์มีการนับถือศาสนาของตนเองอย่างเคร่งครัด

ชาวไทใหญ่บ้านป่าปู้มีความศรัทธาในพระพุทธศาสนาเป็นอย่างมากเมื่อถึงวันสำคัญหรือมีกิจกรรมเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา ชาวบ้านในชุมชนต่างรวมใจกันหยุดทำงานเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา เข้าวัดทำบุญและถือโอกาสศึกษาศิลปะวัฒนธรรมจากชาวต่างชาติ จะเห็นได้ว่าชาวไทใหญ่บ้านป่าปู้ยังคงรักษาวัฒนธรรมของไทใหญ่ควบคู่กับไปกับศาสนา เมื่อเข้าวัดทำบุญชาวบ้านในชุมชนทั้งเด็กและผู้ใหญ่จะพร้อมใจกันแต่งกายด้วยชุดไทใหญ่ เตรียมข้าวตอกดอกไม้ เพื่อนำไปไหว้พระทำบุญและร่วมฟังเทศนาจากพระภิกษุสงฆ์ และจะเห็นได้ว่าประเพณีส่วนใหญ่ของชาวไทใหญ่มีความเกี่ยวข้องกับทางพระพุทธศาสนา เช่น

ประเพณีหลู่ข้าวหย่ากู่ (ทำบุญถวายข้าวเหนียวแดง) ปอยส่างลอง (บวชลูกแก้วหรือบรรพชาสามเณร) ปอยจำดี (งานบุญก่อเจดีย์ทราย) เป็นต้น จะเห็นได้งานประเพณีของชาวไทยใหญ่นั้นมีความเชื่อมโยงกับทางพระพุทธศาสนา

ชาวปกากะญอบ้านป่าปู้ที่นับถือศาสนาคริสต์ถือว่ามีความเข้มแข็ง มีระบบการดูแลพี่น้องชาวปกากะญอโดยมีผู้ปกครองในการดูแลคริสตจักรที่ช่วยในการดูแลวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของป๊อกสวนหลวงทำให้การปกครองมีความสงบสุขและเกิดความเข้มแข็งทางศาสนา โดยทุกวันอาทิตย์ชาวปกากะญอที่นับถือศาสนาคริสต์พร้อมใจกันแต่งชุดกะเหรี่ยงเข้าโบสถ์และร่วมร้องเพลงนมัสการพระเจ้า ร่วมฟังคำเทศนาคำสอนของพระเจ้าจากศิษยาภิบาลและถวายทรัพย์เพื่อเป็นเงินกองกลางในการทำกิจกรรมต่าง ๆ หรือช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสในชุมชน ทางคณะกรรมการโบสถ์นำเรื่องแจ้งข่าวสารต่าง ๆ ให้กับสมาชิกในโบสถ์ได้รับรู้ จะเห็นได้ว่าคริสตจักรสวนหลวงมีคณะกรรมการในการดูแลในแต่ละฝ่าย เมื่อมีกิจกรรมในชุมชนทางผู้ใหญ่บ้านจะติดต่อประสานงานผ่านผู้ปกครองเพื่อแจ้งข่าวสารให้คริสตจักรสวนหลวงทราบหรือเพื่อขอความร่วมมือจากทางคริสตจักรสวนหลวง

ถึงแม้จะมีหลักความเชื่อที่แตกต่างกันแต่ทั้ง ๒ ศาสนาก็อาศัยอยู่ร่วมกันในชุมชนอย่างมีความสุขและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในชุมชน โดยหากมีกิจกรรมในชุมชนหรือมีกิจกรรมทางศาสนาใดศาสนาหนึ่งในชุมชนก็จะเข้าร่วม เช่น เมื่อชาวไทยใหญ่มีประเพณีหลู่ข้าวหย่ากู่ชาวปกากะญอก็มาร่วมด้วยช่วยกันทำข้าวหย่ากู่ที่วัด เมื่อชาวปกากะญอมีกิจกรรมงานคริสต์มาสหรืองานแต่งแบบคริสต์ชาวไทยใหญ่ในชุมชนก็มาร่วมด้วยช่วยกัน

๒.๑.๓ ด้านวัฒนธรรม

อาหารไทใหญ่ เช่น จิ้นลุง แกงฮังเล อู๊ปไก่ น้ำพริกมะเขือส้ม ข่างปอง ยำถั่วพู เป็นต้น

อาหารของปกากะญอ เช่น ข้าวเบอะ น้ำพริกผักต้ม เป็นต้น

การแต่งกาย ประชาชนในชุมชนที่เป็นชาติพันธุ์ไทใหญ่จะมีการอนุรักษ์แต่งกายแบบไทใหญ่ ทั้งชาย หญิง และวัยหนุ่มสาว เด็ก โดยเฉพาะผู้สูงอายุยังมีการใส่เสื้อไทใหญ่ และผ้าถุงเป็นประจำทุกวัน สำหรับ เยาวชนและวัยทำงานก็จะแต่งกายชุดไทใหญ่ในวันสำคัญ หรือในประเพณีต่างๆอย่างต่อเนื่อง โดยมีกฎในชุมชนว่าเมื่อมีแขกเข้ามาดูงานในชุมชนหรือมีพิธีกรรมทางศาสนาให้คนในชุมชนแต่งกายด้วยชุดไทใหญ่เพื่อแสดงให้เห็นถึงเอกลักษณ์ของความเป็นชาวไทใหญ่ ในส่วนของชาติพันธุ์ปกากะญอก็จะมีการแต่งกายด้วยชุดกะเหรี่ยง ทั้งหญิงและชาย โดยเฉพาะวัยกลางคนและวัยผู้สูงอายุที่เป็นผู้หญิงและมีอาชีพทำไร่ทำนาและอาศัยอยู่ที่บ้านหากเป็นวัยทำงานที่ทำงานรับจ้างหรือออกไปทำงานข้างนอกรวมถึงเด็กและเยาวชนก็จะแต่งกายชุดกะเหรี่ยงตามโอกาสต่างๆที่เหมาะสม

การแต่งกายของชาติพันธุ์ปกากะญอ(กะเหรี่ยง)

การแต่งกายของชาติพันธุ์ไทใหญ่

ที่อยู่อาศัย จะอาศัยเป็นบ้านไม้และเป็นเอกลักษณ์ของชาวไทใหญ่และชาวปกากะญอ
ภาษา คนในชุมชนจะใช้ภาษาในการสื่อสารที่เป็นภาษาของตนเอง เช่น ภาษาไทใหญ่ ภาษาปกากะญอ

อาชีพ ที่เป็นภูมิปัญญาของชาวบ้านสามารถสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนคือ การแปรรูปน้ำอ้อย การทอผ้ากะเหรี่ยง การทำตุ๊กตาชนเผ่า

ความเชื่อ คนในชุมชนมีความเชื่อในเรื่องการดำรงชีวิต ความอยู่ดีมีสุข ความปลอดภัยในชีวิต เช่น ชาตัพันธ์ไทใหญ่ในทุกๆปีจะจัดพิธีสวดมนต์เพื่อให้ชุมชนอยู่อย่างมีความสุข ไม่มีโรคร้าย จะทำให้ในช่วงเดือนพฤษภาคมของทุกปี ทำพิธีสักการะรอยพระพุทธรูป และจัดพิธีขอมาเจ้าบ้านเจ้าเมือง ในเดือนเมษายน และทุกวันพระก็จะถวายอาหาร ฐูปเทียน ดอกไม้เพื่อสักการะ ทุกอย่างที่ถวายต้องเป็นสีขาว ส่วนชาตัพันธ์ปกากะญอที่นับถือศาสนาคริสต์มีความเชื่อตามหลักศาสนาคริสต์ในการใช้ชีวิตและประกอบพิธีทางศาสนา

ศิลปะพื้นบ้านที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนไทใหญ่ เช่น ร้านก-โต ร้ากลองมองเซิง ร้าไต ดนตรีพื้นเมือง สะล้อซอซึง

ชุมชนบ้านป่าปู้มีประชากร ๒ ชาตัพันธ์ที่อาศัยอยู่ด้วยกันและมี วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ ภาษาที่อยู่อาศัยที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเองและมีความแตกต่างกัน แต่สามารถอาศัยอยู่ร่วมกันได้และมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันเสมอมา

๒.๑.๔ ด้านเศรษฐกิจ

ชุมชนบ้านป่าปู้ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง รับราชการ ทำการเกษตร ตามลำดับ มีรายได้เฉลี่ย ๔๘,๕๓๓.๕๖บาท/คน/ปี (ข้อมูล จปฐ.ปี ๒๕๖๑) ชุมชนยังมีการประกอบอาชีพทั้งอาชีพหลักและอาชีพรองทำให้ประชาชนในชุมชนมีรายได้เพียงพอต่อการดำเนินชีวิตของตนเองและครอบครัว ตัวอย่าง เช่น อาชีพหลัก รับจ้าง อาชีพรอง ทำการเกษตรหรือทำงานฝีมือเป็นต้น จากการประกอบอาชีพดังกล่าวทำให้เศรษฐกิจในชุมชนบ้านป่าปู้อยู่ในเกณฑ์ ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

๒.๑.๕ ด้านการเมือง การปกครอง

แบ่งการปกครองออกเป็นปึก (คุ้มบ้าน) จำนวน ๔ ปึก ได้แก่ ปึกป่าปู้ ปึกป่าตึง ปึกนามน ปึกสวนหลวง

ชื่อผู้นำในหมู่บ้าน

๑.ผู้ใหญ่บ้าน	นายกุลล สุปันโย
๒.ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	นายสุพจน์ รัตนกุล
นายเฮง สุปันโย
๓.ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ	นายประหัต มัธยัสสิน
๔.สมาชิก อบต.	นางสายใจ กันทใจ
นายอุดม คำใจ

ชุมชนบ้านป่าปู้นำแนวคิดการปกครองในระบอบประชาธิปไตยมาใช้ในการปกครองและบริหารชุมชน โดยมีการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านเข้ามาปกครองชุมชน การเลือกผู้ใหญ่บ้านและผู้นำชุมชนประชาชนจะเลือกจากความสามารถและผลงานการปฏิบัติงานของแต่ละบุคคล มีการแต่งตั้งคณะกรรมการหมู่บ้านเพื่อเข้ามาช่วยในการบริหารชุมชนด้วยซึ่งคณะกรรมการหมู่บ้านจะมีทั้งชาตัพันธ์ไทใหญ่และชาตัพันธ์ปกากะญอ มีการตั้งกลุ่มต่างๆในชุมชนและแต่ละกลุ่มจะมีการเลือกตั้งประธาน รองประธาน เลขานุการตามระบอบประชาธิปไตย เช่นเดียวกับการปกครองชุมชน มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนได้แสดงความคิดเห็นในที่ประชุมหรือในเวทีประชาคมต่างๆตามโอกาส ซึ่งการประชุมจะมีการจัดขึ้นเป็นประจำทุกเดือนเพื่อชี้แจงเรื่องราวจากภาคส่วนต่างๆที่มีการประสานมาทางผู้นำชุมชนให้นำมาแจ้งแก่ประชาชนในชุมชนได้รับทราบ

ในปัจจุบัน ชุมชนบ้านป่าปู้มีผู้ใหญ่บ้านที่ได้จากการเลือกตั้ง จำนวน ๑ คน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน จำนวน ๒ คน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลผาบ่อง จำนวน ๒ คน และมีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลผาบ่อง อีกจำนวน ๑ คน

ในส่วนของการปกครองของป๊อกสวนหลวง ซึ่งประชากรส่วนใหญ่เป็นชาติพันธุ์ปกากะญอ(กะเหรี่ยง) ที่นับถือศาสนาคริสต์ จะมีการปกครองเฉพาะโดยยึดตามธรรมนูญคริสตจักรสวนหลวงเป็นหลัก แต่ทั้งนี้ก็ยังคงอยู่ในการปกครองของผู้นำชุมชนบ้านป่าปู้เช่นกันและจากข้อมูลด้านการปกครองจะให้เห็นว่าผู้นำอย่างเป็นทางการทั้งหมดจะอยู่ในชาติพันธุ์ไทใหญ่ซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของชุมชนบ้านป่าปู้

๒.๑.๖ ด้านสิ่งแวดล้อม

ชุมชนบ้านป่าปู้ตั้งอยู่บริเวณที่ลุ่มที่ล้อมรอบด้วยภูเขา มีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ ซึ่งเป็นแหล่งทุนสำคัญของชุมชน นอกจากนี้สภาพแวดล้อมภายในชุมชนเอื้อต่อการดำรงชีวิตที่จะทำให้ประชาชนในชุมชนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีอากาศที่บริสุทธิ์ มีการตั้งบ้านเรือนที่เหมาะสมกับบริบทของชุมชน ซึ่งปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมมีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนในชุมชนอย่างมาก

๒.๑.๗ ด้านการศึกษา

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาบ่อง

ตั้งอยู่หมู่ ๒ บ้านป่าปู้ ตำบลผาบ่อง อำเภอเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน รหัสไปรษณีย์ ๕๘๐๐๐ โทร. ๐๘๔-๓๗๐๐๔๕๕ อีเมล Donut_kanok@hotmail.com เปิดสอนตั้งแต่ระดับช่วงอายุ ๒ ถึง ๓ ปี สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลผาบ่อง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย มีนางพิกุล กันทา รักษาการในตำแหน่งหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาบ่อง วุฒิการศึกษาสูงสุด ครุศาสตร์บัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย

ประวัติศูนย์พัฒนาเด็กเล็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาบ่อง

เริ่มก่อสร้างขึ้นเมื่อปีพ.ศ.๒๕๒๑ โดยกรมพัฒนาชุมชนเป็นผู้ก่อตั้งและได้ถ่ายโอนเข้ามาอยู่ในความดูแลขององค์การบริหารส่วนตำบลผาบ่อง ปีพ.ศ.๒๕๔๖ ในปีพ.ศ.๒๕๕๒ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาบ่องสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลผาบ่องแห่งเดิมที่ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑ ตำบลผาบ่อง อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อจัดตั้งสร้างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาบ่อง ได้สร้างศูนย์ฯ แห่งใหม่ขึ้นที่หมู่ ๒ บ้านป่าปู้ ตำบลผาบ่อง อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขนาดกลาง และได้ย้ายเข้ามาเปิดทำการเรียนการสอนเมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๓

ในสภาพปัจจุบันเนื่องจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนในตำบลผาบ่องส่งผลให้มีประชากรเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะเด็กก่อนวัยเรียนทำให้มีจำนวนนักเรียนในเขตพื้นที่บริการเพิ่มขึ้นซึ่งตรงกับนโยบายเชิงรุกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาบ่องตั้งอยู่ติดถนนหลวงหมายเลข ๑๐๘ มีสภาพภูมิทัศน์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กจึงเป็นศูนย์กลางเขตพื้นที่บริการการศึกษามี ๕ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ ๑ บ้านผาบ่อง, หมู่ ๒ บ้านป่าปู้, หมู่ ๔ บ้านแม่สะกิด, หมู่ ๑๐ บ้านหัวน้ำแม่สะกิด, หมู่ ๑๒ บ้านผาบ่องเหนือ

จำนวนบุคลากร

ครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน ๒ คน

จำนวนเด็กนักเรียน

ชาย	๑๙
หญิง	๒๓
รวม	๔๒

ที่มา: ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาป้อง ข้อมูล ณ วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๒

โรงเรียนอนุบาลเมือง (ป่าปุมิตรภาพที่ ๒๙)

ตั้งอยู่หมู่ที่ ๒ ตำบลผาป้อง อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน รหัสไปรษณีย์ ๕๘๐๐๐ โทรศัพท์ ๐๕๓-๖๕๖๑๔๐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต ๑ เปิดสอนตั้งแต่ระดับอนุบาล ๑ ถึงระดับประถมศึกษาปีที่ ๖ มีเขตพื้นที่บริการจำนวน ๔ หมู่บ้านคือหมู่ที่ ๒ บ้านป่าปู้ หมู่ที่ ๔ บ้านแม่สะกิด หมู่ที่ ๗ บ้านห้วยแก้วล่าง หมู่ที่ ๑๐ บ้านห้วยน้ำแม่สะกิด

ประวัติโรงเรียนอนุบาลเมือง (ป่าปุมิตรภาพที่ ๒๙)

ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ.๒๔๘๒ โดยขุนพินิจ ประชากรมัย และนายสวัสดิ์ สมานมิตร นายอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน และศึกษาธิการอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอนในสมัยนั้น เป็นผู้ก่อตั้งครั้งแรกได้อาศัยศาลาวัดบ้านป่าปู้เป็นสถานที่เรียนต่อมาภายหลังวัดได้ยกที่ดินของวัดให้แก่โรงเรียนเนื้อที่ประมาณ ๒ ไร่ ปัจจุบันเป็นบ่อเลี้ยงปลาของโรงเรียน

พ.ศ.๒๕๑๐ โรงเรียนได้จับจองที่ดินป่าสงวนเนื้อที่ ๑๙ ไร่ ๑ งาน ๖๕ ตารางวา รัฐบาลได้สร้างอาคารเรียนขนาด ๒ ห้องเรียน พ.ศ.๒๕๑๒ มูลนิธิไทย-อเมริกันได้ต่อเติมอาคารเรียนอีก ๒ ห้องเรียนรวมเป็น ๔ ห้องเรียน โรงเรียนได้ใช้อาคารเรียนหลังนั้นจนถึง พ.ศ.๒๕๓๐ ได้สร้างอาคารเรียนแบบสปช. ๑๐๓/๒๖ ขนาด ๓ ห้องเรียน เพิ่มอีก ๑ หลังและรื้ออาคารหลังเก่า พ.ศ.๒๕๓๙ ได้งบประมาณสร้างอาคารเรียนแบบสปช. ๑๐๓/๒๖ ขนาด ๓ ห้องเรียน ๑ หลัง อาคารอนุบาล ๑ หลัง และต่อเติมบ้านพักครูเป็นห้องเรียนอนุบาล ๑ หลัง

พ.ศ.๒๕๔๐ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอนได้ให้โรงเรียนเข้าโครงการปฏิรูปการศึกษา และจัดสรรงบประมาณจัดทำห้องปฏิบัติการทางภาษาจำนวนเงิน ๓๒๘,๘๐๐ บาทและห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์จำนวนเงิน ๒๓๘,๔๔๕ บาท

พ.ศ.๒๕๔๑ ได้รับคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนอนุบาลประจำอำเภอเพื่อเป็นโรงเรียนแกนนำระดับอนุบาล ได้เปลี่ยนชื่อจากโรงเรียนบ้านป่าปู้ (มิตรภาพที่ ๒๙) มาเป็นโรงเรียนอนุบาลเมือง (บ้านป่าปู้)

พ.ศ.๒๕๔๓ ได้รับงบประมาณจากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน สร้างส้วมแบบสปช. ๖๐๑/๒๖ ขนาด ๒ ที่นั่งจำนวน ๑ หลังงบประมาณ ๕๐,๐๐๐ บาท

พ.ศ.๒๕๔๔ ได้ปรับปรุงบ้านพักครูให้เป็นห้องเรียนชั้นอนุบาล

ปัจจุบันโรงเรียนอนุบาลเมือง (บ้านป่าปู้) ได้จัดการศึกษา แบ่งเป็น ๒ ระดับ คือ ระดับก่อนประถมศึกษา (อนุบาล ๑ และ อนุบาล ๒) และ ระดับประถมศึกษา (ป.๑-ป.๖)

จำนวนบุคลากร ทั้งหมด ๑๓ คน แบ่งได้ดังนี้

จำนวนบุคลากร	
ตำแหน่ง	จำนวน/คน
ครูผู้สอน	๑๑
ภารโรง	๑
แม่ครัว	๑

จำนวนนักเรียน ทั้งหมด ๑๐๓ คน แบ่งได้ดังนี้

ชั้น	จำนวน		
	ชาย	หญิง	รวม
อ.๑	๖	๔	๑๐
อ.๒	๔	๖	๑๐
ป.๑	๑๐	๖	๑๖
ป.๒	๖	๗	๑๓
ป.๓	๗	๗	๑๔
ป.๔	๓	๗	๑๐
ป.๕	๖	๘	๑๔
ป.๖	๑๐	๖	๑๖
รวม	๕๒	๕๑	๑๐๓

ที่มา: โรงเรียนอนุบาลเมือง(ป่าปู้มิตรภาพที่ ๒๙) ข้อมูล ณ วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๒

ชุมชนบ้านป่าปู้มีสถานศึกษา ๒ แห่ง ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลเมือง (ป่าปู้มิตรภาพที่ ๒๙) จัดการเรียนการสอนในระดับอนุบาล - ระดับประถมศึกษา และ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาบ่อง การจัดการเรียนการสอนเสริมพัฒนาการในเรื่องการใช้ชีวิตประจำวันให้แก่เด็กอายุ ๒ ปีครึ่ง - ๓ ปี จากข้อมูลด้านการศึกษาทำให้ทราบว่าประชากรที่อยู่ในช่วงวัยเด็กจะเข้ารับการศึกษาตั้งแต่ช่วงอายุ ๒ ปีครึ่ง จนจบระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ และ ไปศึกษาต่อยังโรงเรียนชุมชนบ้านผาบ่องหรือโรงเรียนในต่างจังหวัดต่อในระดับการศึกษาที่สูงขึ้น สำหรับประชาชนในชุมชนส่วนใหญ่ สามารถอ่านและเขียนหนังสือภาษาไทยได้

๒.๑.๘ ด้านสาธารณสุข

ในชุมชนบ้านป่าปู้ไม่มีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล มีเพียง อาสาสมัครสาธารณสุขชุมชน(อสม.) ที่ช่วยดูแลระบบสุขภาพชุมชนขั้นพื้นฐานเท่านั้น หากประชาชนเจ็บป่วยไม่สบายก็จะไปรักษาที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลผาบ่องที่ตั้งอยู่ในหมู่บ้านใกล้เคียง และหากเจ็บป่วยจนเกิดความสามารถที่ทางโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลผาบ่องจะรักษาได้จะมีการส่งต่อไปรักษาที่โรงพยาบาลศรีสังวาลย์ซึ่งเป็นโรงพยาบาลประจำจังหวัด

๒.๑.๙ ด้านสุขภาพ

ประชาชนในชุมชนบ้านป่าปู้บางส่วนเจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ได้แก่ โรคความดัน โรคเบาหวาน และมีผู้พิการในชุมชนจำนวน ๒๐ คน ซึ่งทั้งผู้ป่วยและผู้พิการทางกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขชุมชนจะช่วยในการดูแลตามเขตรับผิดชอบของอาสาสมัครสาธารณสุขชุมชนแต่ละคนและนอกจากนี้ทุกๆวันอาทิตย์ของทุกสัปดาห์ ช่วงเวลา ๑๘.๐๐ น. - ๒๐.๐๐ น.จะมีการให้บริการวัดความดัน ชั่งน้ำหนักให้แก่ประชาชนในชุมชน ณ ศูนย์สาธารณสุขมูลฐาน(ศูนย์การเรียนรู้บ้านไทใหญ่)เพื่อเป็นการคัดกรองของมูลด้านสุขภาพเบื้องต้นให้แก่ประชาชนในชุมชน

๒.๑.๑๐ ด้านความสัมพันธ์

ชุมชนบ้านป่าปู้ มีประชากร ๒ ชาติพันธุ์อาศัยอยู่ร่วมกัน มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันเป็นอย่างดี สำหรับความสัมพันธ์ในระบบเครือญาติ พบว่า ตระกูลที่ใหญ่ๆในชุมชนของชาติพันธุ์ ไทใหญ่ ได้แก่ ตระกูล สุปันโย ตระกูลสำราญใจ และตระกูลที่ใหญ่ๆในชุมชนของชาติพันธุ์ปกากะญอ (กะเหรี่ยง) ได้แก่ ตระกูลสะเหล่ว ตระกูลแดนวนาภิรมย์ ตระกูลสำมู ซึ่งความสัมพันธ์ในระบบเครือญาติของ

ตระกูลใหญ่ๆในชุมชนนั้นมีผลกับการจัดสรรผลประโยชน์และการเมืองภายในชุมชนรวมถึงการร่วมกิจกรรมต่างๆที่เกิดขึ้นในชุมชน

๒.๒ วิเคราะห์ทุนทางสังคม

๒.๒.๑ ทุนพื้นฐาน

โครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ สาธารณูปโภคต่างๆที่มีอยู่ในชุมชนซึ่งเป็นปัจจัยขั้นพื้นฐานในการดำเนินชีวิตของคนในชุมชน ถือได้ว่าชุมชนบ้านป่าปู้มีโครงสร้างพื้นฐานที่ค่อนข้างสมบูรณ์ ดังนี้

การคมนาคม

ถนนลาดยาง	จำนวน	๑	สาย
ถนน คสล.	จำนวน	๑	สาย
ถนนลูกรัง	จำนวน	๑	สาย
ถนนดิน	จำนวน	๑	สาย

การไฟฟ้า

มีครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้ จำนวน ๒๖๐ ครัวเรือน

แหล่งน้ำธรรมชาติ

ลำคลอง	จำนวน	๑	แห่ง
--------	-------	---	------

แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

ฝาย	จำนวน	๑	แห่ง
บ่อน้ำตื้น	จำนวน	๕๐	แห่ง
สระน้ำ	จำนวน	๑	แห่ง
บ่อบาดาล	จำนวน	๑	แห่ง
ประปาหมู่บ้าน	จำนวน	๑	แห่ง

ระบบการสื่อสาร

ชุมชนบ้านป่าปู้สามารถใช้สัญญาณโทรศัพท์ และสัญญาณอินเทอร์เน็ตได้ทั่วทั้งชุมชน ชุมชนบ้านป่าปู้เป็นชุมชนที่มีสาธารณูปโภคต่างๆที่เพียงพอต่อความต้องการเบื้องต้นของประชาชนในชุมชน เช่น มีน้ำ ไฟฟ้าใช้ทุกครัวเรือน มีถนนที่เป็นปูนซีเมนต์และถนนลูกรังบ้างบางแห่งแต่สามารถใช้เดินทางได้สะดวก มีระบบการติดต่อสื่อสารที่สะดวก นอกจากนี้ชุมชนบ้านป่าปู้ยังมี วัด คริสตจักร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนที่เป็นแหล่งทุนพื้นฐานที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนในชุมชน

๒.๒.๒ ทุนมนุษย์

ชุมชนบ้านป่าปู้มีปราชญ์ของชุมชนทั้งหมด ๙ คน แบ่งเป็นด้านได้ทั้งหมด ๕ ด้าน ได้แก่

- ปราชญ์ด้านวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น ได้แก่ นายคะนิง อรรถเวช และ นาย ปรีชา สัจธรรมชัย
- ปราชญ์ด้านเกษตร ได้แก่ นายอินสอน ศรีม่วงทอง, นายอินเลิศ ปิงตา และ นายจีลี สาเหล่ว
- ปราชญ์ด้านแพทย์แผนไทย/สมุนไพร/นวดแผนโบราณ ได้แก่ นางสุพิน พิณีจประชาภรณ์ และนางจำปี สุปันโย
- ปราชญ์ด้านศิลปวัฒนธรรม ได้แก่ นายบุญยืน สุปันโย
- ปราชญ์ด้านดนตรีพื้นเมือง ได้แก่ นายวิโรจน์ ชันติ

อีกทั้งในชุมชนยังมีบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีทัศนคติที่ดีในการทำงานกับชุมชน ในการร่วมกลุ่ม และสร้างเครือข่าย พร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชนให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็ง ถือว่าชุมชนบ้านป่าปู้มีทุนมนุษย์ในแต่ละด้านที่มีความเข้มแข็งในการขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชน

๒.๒.๓ ทุนทรัพยากรธรรมชาติ

ชุมชนบ้านป่าปู้เป็นชุมชนที่มีดิน น้ำ แร่ธาตุ อากาศ ป่าไม้ ที่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน ในชุมชนและเป็นทุนที่รองรับการผลิตต่างๆในชุมชนได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ทางชุมชนยังได้มีการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ดูแลเรื่องการใช้ น้ำ แร่ธาตุ ป่าไม้ให้คงอยู่สืบต่อไปซึ่งทุนเหล่านี้สามารถส่งต่อให้ลูกหลานของคนในชุมชน ได้ใช้ประโยชน์ มีแม่น้ำแม่สะมาดและลำห้วยเจ้าเมืองที่เป็นแหล่งน้ำสำคัญของชุมชน มีจุดชมวิวบ้านป่าปู้ที่สามารถมองเห็นบริเวณที่ตั้งของชุมชนได้อย่างชัดเจน มีรอยพระพุทธรูปที่เป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ที่คนในชุมชนเคารพนับถือ จะเห็นได้ว่าชุมชนบ้านป่าปู้มีทุนทางธรรมชาติที่เหมาะสมกับบริบทของชุมชนอย่างมาก

๒.๒.๔ ทุนวัฒนธรรม

ชุมชนบ้านป่าปู้มีวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเองทั้งชนเผ่าไทใหญ่และชนเผ่าปกากะญอ ไม่ว่าจะ เป็นวัฒนธรรมในเรื่อง ประเพณีของชาวไทใหญ่และชาวปกากะญอที่ยังคงสืบทอดถึงปัจจุบัน เช่น ประเพณีหลู่ข้าวหยากู ประเพณีปอยสา่งลอง ที่เป็นเอกลักษณ์ของชาวไทใหญ่ การแต่งกายที่ยังคงเห็นได้ใน ปัจจุบัน เช่น ชุดไทใหญ่และชุดกะเหรี่ยง อาหารการกิน เช่น แกงฮังเล จิ้นลุง อู๊ปไก่ น้ำพริกมะเขือส้ม ข่างปอง ยำถั่วพู เป็นต้น อาหารของปกากะญอ เช่น ข้าวเบอะ น้ำพริกผักต้ม เป็นต้น ภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร เช่น ภาษาไทใหญ่และภาษาปกากะญอ รวมถึงศิลปะการแสดงที่ยังคงมีการอนุรักษ์ให้เห็นได้ในปัจจุบัน เช่น การแสดงรำนก รำโต รำกลองมองเซิง รำไต ดนตรีพื้นเมือง สะล้อซอซึง เป็นต้น ซึ่งวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนบ้านป่าปู้เป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นวิถีการดำรงชีวิตของชุมชนบ้านป่าปู้

๒.๒.๕ ทุนความรู้ ภูมิปัญญา

ชุมชนบ้านป่าปู้มีทุนทางความรู้และภูมิปัญญาที่มาจากการสังเกต การทดลองและจากประสบการณ์ ของคนในชุมชน จนกลายเป็นองค์ความรู้ที่สะสมกันมายาวนาน และมีผู้เชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ ที่เราเรียกว่า เป็นปราชญ์ชาวบ้าน เช่น ภูมิปัญญาในการย้อมผ้าด้วยสีจากธรรมชาติของกลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านป่าปู้ ที่เกิดจากการสังเกตสีของพืชชนิดต่าง ๆ ที่นำมาทดลองย้อมผ้า โดยพืชที่สามารถนำมาย้อมผ้าได้นั้นจะมีลักษณะที่มี อยางจึงจะสามารถนำมาย้อมผ้าได้ เช่น ลูกมะขามป้อม ใบห้อม เปลือกต้นประดู่ เป็นต้น

ภูมิปัญญาในการแปรรูปน้ำอ้อย ถือว่าชุมชนบ้านป่าปู้เป็นชุมชนเดียวที่ยังคงปลูกอ้อยและมีการแปรรูป น้ำอ้อย โดยมีการคิดค้นสิ่งประดิษฐ์เครื่องรีดน้ำอ้อยแบบโบราณที่ยังคงเห็นได้จากปัจจุบันและมีการพัฒนาจาก หน่วยงานต่าง ๆ ที่เข้ามาสนับสนุนเครื่องหนีบอ้อยแบบสมัยใหม่ มีการแปรรูปเป็นน้ำอ้อยแผ่นเพื่อนำใช้แทน น้ำตาลทรายในการทำขนมของคนไทใหญ่ จะสังเกตเห็นว่าขนมของคนไทใหญ่จะมีส่วนผสมของน้ำอ้อยเป็น หลักและการแปรรูปน้ำอ้อยเป็นขนมแป้นโหย่ที่มีส่วนผสมของน้ำอ้อยและถั่วลิสงที่สามารถนำมาทานเล่นหรือ ทานกับน้ำชา ซึ่งเป็นภูมิปัญญาที่สะท้อนให้เห็นความสัมพันธ์ใกล้ชิดระหว่างคนกับสิ่งแวดล้อมในชุมชน

๒.๓ วิเคราะห์กลุ่มต่างๆในชุมชน

๒.๓.๑ กลุ่มปลูกอ้อยและแปรรูปผลิตภัณฑ์จากอ้อย

กลุ่มปลูกอ้อยและแปรรูปผลิตภัณฑ์จากอ้อย ก่อตั้งขึ้นเมื่อปีพ.ศ.๒๕๓๙ มีคุณบุญยืน สุป็นโย เป็น ประธานกลุ่ม มีจำนวนสมาชิกทั้งหมด ๑๕ คน ได้รับ การสนับสนุนอุปกรณ์เครื่องหนีบอ้อย และพันธุ์ อ้อยจากสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดแม่ฮ่องสอน และได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากสำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัดแม่ฮ่องสอนในเรื่องช่องทางตลาด การออกแบบแพ็คเกจจิ้งผลิตภัณฑ์ สำหรับกลุ่มปลูกอ้อยและแปรรูป ผลิตภัณฑ์จากอ้อยจะมีการแปรรูปอ้อยกันเองในแต่ละครัวเรือนในบางครอบครัวจะมีการใช้เครื่องหนีบอ้อย

ร่วมกันและหมุนเวียนกันใช้ ผลผลิตที่ได้จากการแปรรูปอ้อย ได้แก่ น้ำตาลอ้อย แปะไทย ซึ่งจะจำหน่ายในชุมชน ในท้องถิ่นจังหวัดแม่ฮ่องสอน นำไปส่งร้านค้าใหญ่ๆเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการทำขนมต่างๆ รายได้ขึ้นอยู่กับพื้นที่ที่ปลูกอ้อยและผลผลิตที่ปลูก ในการรวมกลุ่มของกลุ่มนี้จะเป็นการรวมกลุ่มเพื่อขอรับการสนับสนุนต่างๆ ร่วมกันแต่ในการแปรรูปจะมีการแยกทำกันเองในแต่ละครัวเรือน ซึ่งรายได้ก็จะเป็นรายได้ของแต่ละครอบครัว และจะมีการรวมเงินกองกลางสำหรับผู้ที่ใช้เครื่องหนักของกลุ่มเพื่อนำมาดูแลซ่อมแซมเครื่องหนักดังกล่าว

๒.๓.๒ กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้า

กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้าหรือเสื้อผ้าใหญ่ ก่อตั้งเมื่อ ปีพ.ศ.๒๕๖๑ มี คุณศรีจันทร์ เกษมจิต เป็นประธานกลุ่ม สำหรับกลุ่มเริ่มจากสำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดแม่ฮ่องสอนมาให้ความรู้และฝึกอบรมเรื่องการเย็บชุดโตให้สมาชิกในชุมชน มีผู้เข้าร่วมฝึกอบรมจำนวน ๒๐ คน หลังจากนั้นก็ได้มีการรวมกลุ่มกัน มีสมาชิก ๑๐ คน ในการตัดเย็บเสื้อผ้าสมาชิกในกลุ่มจะมีการตัดเย็บที่บ้านตนเองและรับเย็บตามออเดอร์ที่ลูกค้าสั่ง รายได้ดังกล่าวก็จะเป็นรายได้ของแต่ละบุคคล มิได้มีการรวมเงินเป็นเงินกองกลางและยังมิได้มีการบริหารจัดการกลุ่มที่แน่ชัด หลังจากนั้นจะได้มีการรวมกลุ่มกันอย่างแน่ชัดในลำดับต่อไป

๒.๓.๓ กลุ่มจักรสานเส้นพลาสติก

กลุ่มจักรสานเส้นพลาสติกมี คุณอำพา แก้วชลธาร เป็นประธานกลุ่ม ก่อตั้งขึ้นเมื่อปีพ.ศ.๒๕๖๐ เป็นกลุ่มที่มีการรวมตัวของกลุ่มผู้สูงอายุในชุมชนที่มีความสนใจด้านการจักรสาน มีสมาชิกทั้งหมด ๑๕ คน ได้ขอรับการสนับสนุนจากกรมพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดแม่ฮ่องสอน นำวิทยากรมาให้ความรู้ พร้อมวัสดุอุปกรณ์ในการฝึกอบรมจักรสานเส้นพลาสติก เป็นตะกร้าและกระเป่า ต่อมาประชาชนในชุมชนที่มีผู้สูงอายุมีความสนใจในการจักรสานดังกล่าวจึงได้ฝึกฝนและทดลองเรียนรู้จักรสานจนสามารถจักรสานได้สวยงาม นำไปจำหน่ายได้ ทางสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอนจึงได้ต่อยอดสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ให้กับกลุ่มจนสามารถผลิต ผลิตภัณฑ์จักรสานเส้นพลาสติกได้หลายรูปแบบมากขึ้นและสามารถจำหน่ายเกิดรายได้เสริมให้กับสมาชิกภายในกลุ่ม ปัจจุบันกลุ่มดังกล่าวยังคงมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องโดยสมาชิกในกลุ่มจะมีการจักรสานเส้นพลาสติกและจำหน่ายเองตามความต้องการของผู้ซื้อและจะมีการนำเงินที่จำหน่ายมารวมกันเป็นเงินกองกลางในการซื้ออุปกรณ์เพื่อต่อยอดและจัดสวัสดิการให้กับสมาชิกภายในกลุ่ม

๒.๓.๔ กลุ่มทอผ้าย้อมสีธรรมชาติ (กลุ่มผ้าทอกะเหรี่ยงและกลุ่มต๋ากีญะ)

กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านป่าปู

มีคุณพิกุล อุดราภิมุข ประธานกลุ่มกลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงกะเหรี่ยงบ้านป่าปู ปัจจุบันมีจำนวนสมาชิกทั้งหมด ๓๓ คน กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านป่าปูก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๖ เกิดจากมีหน่วยงานจากสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน หน่วยงานของศูนย์ศิลปาชีพจังหวัดแม่ฮ่องสอนและหน่วยงานอุตสาหกรรมจังหวัดแม่ฮ่องสอน เข้ามาสนับสนุนให้คนในชุมชนมีรายได้ หลีกจากฤดูกาลเกี่ยวเกี่ยวทางการเกษตรและสนับสนุนให้คนในชุมชนไม่ออกไปทำงานในเมือง หน่วยงานต่าง ๆ จึงสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์ให้แก่คนในชุมชนเพื่อจัดตั้งเป็นกลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านป่าปู โดยให้คนในชุมชนที่สนใจเข้าร่วมเป็นสมาชิกในกลุ่ม ซึ่งการทอผ้ากะเหรี่ยงนั้นถือเป็นอาชีพเสริมของสมาชิกในกลุ่มเพราะจะทอผ้าช่วงที่มีเวลาว่างหรือหลังฤดูกาลเก็บเกี่ยวเมื่อทอเสร็จจะนำมาส่งให้กับประธานกลุ่มเพื่อนำไปจำหน่ายถึงมีละมีการปันผลให้แก่สมาชิกต่อไป ซึ่งรายได้เฉลี่ยของสมาชิกในกลุ่ม ๕,๐๐๐ บาทต่อเดือน กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงมีสินค้ามากมายที่จำหน่าย เช่น เสื้อกะเหรี่ยงแบบโบราณ เสื้อกะเหรี่ยงแพชั่น กระเป๋า ผ้าคลุมไหล่ เป็นต้น ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์จากสมาชิกในกลุ่ม อีกทั้งกลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงยังได้มีโอกาสในการจัดแสดงสินค้าภายในและนอกจังหวัดทำให้บ้านป่าปูมีชื่อเสียงโด่งดังในเรื่องผ้าทอกะเหรี่ยง

กลุ่มต่ากัญญา

มีคุณราตรี ปรีชญาวิชัยกุล เป็นประธานกลุ่ม ก่อตั้งเมื่อประมาณปีพ.ศ.๒๕๔๒ โดยสำนักงานประชาสงเคราะห์อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอนเข้ามาสนับสนุนการจัดตั้ง มีสมาชิก ๒๐ คน มีวัตถุประสงค์ในการก่อตั้งกลุ่มเพื่อสร้างอาชีพเสริม สร้างรายได้ให้กับแม่บ้านในหมู่บ้าน เพื่อสืบสานอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมชนเผ่า และเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้และศึกษาดูงานของคนในชุมชนและนอกชุมชน ในปัจจุบันกลุ่มต่ากัญญาได้รับการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ต่างๆจากจากหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา สำหรับผลิตภัณฑ์ของกลุ่มจะมีแบ่งงานกันทำตามความถนัดของแต่ละบุคคลและนำมาส่งยังบ้านประธานกลุ่มเพื่อจำหน่าย โดยจะได้ค่าตอบแทนตามชิ้นที่ทำ และจะมีการ แบ่งเงินปันผลที่ได้จากการจำหน่ายให้แก่สมาชิกภายในกลุ่มในแต่ละปี ในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์จะจำหน่ายตามบูธงานต่างๆทั้งในและนอกจังหวัด รวมถึงฝากจำหน่ายในนามของกลุ่มที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา และจำหน่ายใน Facebook

กลุ่มทอผ้าย้อมสีธรรมชาติชุมชนบ้านป่าปู้มีอยู่ด้วยกัน ๒ กลุ่มซึ่งมีจุดกำเนิดมาจากกลุ่มเดียวกันก่อนที่จะมีการแยกกลุ่มออกเป็น ๒ กลุ่ม โดยกลุ่มทอผ้าสีธรรมชาติทั้ง ๒ กลุ่มจะมีผลิตภัณฑ์ ได้แก่ ชุดกะเหรี่ยงทั้งที่มีลวดลายแบบโบราณและลวดลายแบบสมัยใหม่ ยาม ผ้าคลุมไหล่ ผ้าพันคอ จำหน่ายให้แก่ลูกค้าที่มีความสนใจโดยสมาชิกของทั้ง ๒ กลุ่มจะเป็นชาติพันธุ์ปกากะญอ(กะเหรี่ยง)ในชุมชนบ้านป่าปู้ ในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ต่างๆจะมีการจำหน่ายบริเวณหน้าร้านในชุมชนและนำไปออกบูธในงานต่างๆทั้งในจังหวัดและต่างจังหวัดรวมถึงประเทศเพื่อนบ้านด้วย สำหรับกลุ่มทอผ้าสีธรรมชาติเป็นกลุ่มที่สร้างรายได้ให้แก่สมาชิกในกลุ่มเป็นจำนวนหนึ่งที่ทำให้สมาชิกสามารถดำเนินชีวิตในชุมชนได้ ทั้งนี้รายได้จากการทอผ้าสีธรรมชาติดังกล่าวขึ้นอยู่กับความขยันและความสามารถของสมาชิกแต่ละบุคคล รายได้จากการทอผ้าสีธรรมชาติสมาชิกจะได้รับค่าตอบแทนตามราคาของชิ้นงานแต่ละชิ้น นอกจากนี้ทั้ง ๒ กลุ่ม ยังได้มีการหักเปอร์เซ็นต์จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ดังกล่าวไว้เพื่อแบ่งเป็นเงินปันผลให้แก่สมาชิกในแต่ละปีด้วย

๒.๓.๕ กลุ่มปักผ้าฝ้าย

ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี ๒๕๖๑ มีคุณพิมพ์ กองสุวัฒนาสุภา เป็นประธานกลุ่ม มีสมาชิกทั้งหมด ๗ คน เป็นกลุ่มที่จัดตั้งขึ้นเพื่อรวมสมาชิกที่มีความสนใจและมีความถนัดในการปักเย็บลวดลายผ้าฝ้ายให้มารวมกลุ่มกันเพื่อสร้างสรรค์ผ้าฝ้ายให้มีมูลค่ามากขึ้นและเกิดรายได้ โดยทางสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดแม่ฮ่องสอนได้มีการ จัดอบรมให้ความรู้เรื่องการปักเย็บผ้าให้แก่สมาชิกภายในกลุ่ม และทางสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอนได้ให้การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ต่างๆทางประธานจะแบ่งให้สมาชิกแต่ละคนนำกลับไปทำ ในการทำงานของกลุ่มจะเป็นการแบ่งหน้าที่ทำตามความถนัดโดยแยกทำชิ้นงานของตนเองและนำมาส่งที่บ้านประธานกลุ่มเพื่อนำไปจำหน่าย ในการแบ่งเงินปันผลภายในกลุ่มจะมีการจ่ายค่าตอบแทนตามความยากง่ายของลวดลายที่ปักลงบนผ้า สำหรับลวดลายต่างๆที่ปักลงบนผ้าฝ้ายทางประธานกลุ่มจะเป็นผู้ออกแบบและในบางชิ้นงานจะทำตามออเดอร์ที่ลูกค้าสั่ง

๒.๓.๖ กลุ่มโฮมสเตย์

เดิมทีชุมชนบ้านป่าปู้มีโฮมสเตย์เพียงไม่กี่หลังคาซึ่งจะรับแขกที่มีการติดต่อมายังเจ้าของโฮมสเตย์โดยตรงต่อมาจึงได้มีการรวมกลุ่มกันเพื่อให้เกิดความเข้มแข็งของโฮมสเตย์ในชุมชน มี คุณศรีจันทร์ เกษมจิต เป็นประธานกลุ่มมีสมาชิกทั้งหมด ๑๓ หลังคาเรือน โดยสมาชิกในกลุ่มจะใช้บ้านของตนเองในการรับแขกที่เข้ามาพัก คิดค่าบริการคืนละ ๓๐๐ บาท/คน/คืน สามารถรองรับแขกได้ประมาณ ๑๐๐ คน โดยหากโฮมสเตย์หลังไหนที่มีแขกเข้าพักจะต้องแบ่งเงิน ๕๐ บาทเข้ามาเป็นเงินกองกลางเพื่อนำเงินส่วนที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาชุมชน

๒.๓.๗ กลุ่มนวดแผนไทย

กลุ่มนวดแผนไทยก่อตั้งขึ้นเมื่อปีพ.ศ.๒๕๔๔ มีจำนวนสมาชิกทั้งหมด ๑๐ คน มีคุณจำปี สุป็นโย เป็นประธานกลุ่ม สำหรับกลุ่มนวดแผนไทยสมาชิกภายในกลุ่มจะมีการรับนวดนอกลานเป็นที่เป็นหลักตามความต้องการของลูกค้าของสมาชิกแต่ละบุคคล โดยสมาชิกในกลุ่มแต่ละบุคคลจะมีลูกค้าประจำของตนเอง เมื่อมีรายได้ก็จะนำมารวมกันเป็นเงินกองกลางของกลุ่มเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาชุมชน

๒.๓.๘ กลุ่มด้านสิ่งแวดล้อม (กลุ่มบริหารจัดการน้ำบ้านป่าปู้ และกลุ่มพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

เป็นกลุ่มที่มีการตั้งคณะกรรมการขึ้นมาเพื่อดูแลเฉพาะในเรื่องนั้นๆ โดยกลุ่มบริหารจัดการน้ำจะดูแลในเรื่องการแบ่งการใช้น้ำของพื้นที่ภายในชุมชนทั้งหมดให้เป็นไปอย่างยุติธรรมและเท่าเทียมเพื่อมิให้เกิดความขัดแย้งในชุมชน ในส่วนของกลุ่มพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะทำหน้าที่ในการดูแล อนุรักษ์พื้นที่ป่า อนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่า อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายในชุมชนเพื่อให้ทรัพยากรที่มีอยู่ได้นำไปใช้อย่างเกิดประโยชน์สูงสุดรวมถึงมีการดูแลสภาพแวดล้อมภายในชุมชนให้น่าอยู่

๒.๓.๙ กลุ่มชมรมดนตรีพื้นเมือง

กลุ่มดนตรีพื้นเมืองก่อตั้งขึ้นเมื่อปีพ.ศ.๒๕๕๐ มีสมาชิกทั้งหมด ๑๐ คน มีคุณ วิโรจน์ ชันติ เป็นประธานกลุ่ม มีสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน ให้การสนับสนุนกลุ่ม โดยการสนับสนุนจัดซื้อเครื่องดนตรีให้กับทางกลุ่มตามความต้องการ เช่น ลำโพง ไมโครโฟน สะล้อ ซึง เป็นต้น สำหรับกลุ่มดนตรีพื้นเมืองจะรับงานแสดงในงานต่างๆ เช่น งานศพ งานบุญ งานขึ้นบ้านใหม่หรืองานต้อนรับคณะศึกษาดูงาน เป็นต้น มีรายได้จากการออกงานแสดงต่างๆตามจิตศรัทธาของเจ้าของงานที่จัดหรือเชิญไปร่วม โดยรายได้ที่ได้ดังกล่าวจะมีการแบ่งให้สมาชิกภายในกลุ่มตามความเหมาะสมและบางส่วนเก็บไว้เป็นเงินกองกลางในการซื้อหรือซ่อมแซมเครื่องดนตรี อุปกรณ์ต่างๆรวมถึงเก็บไว้ใช้ในการทำบุญต่างๆในนามกลุ่ม

๒.๓.๑๐ กลุ่มคั่วถั่วไทใหญ่ บ้านถั่วป่าปู้

มีจำนวนสมาชิกทั้งหมด ๑๕ คน โดยสมาชิกจะมาร่วมทำงานกัน ณ ร้านบ้านถั่วป่าปู้ ในการทำงานจะแบ่งงานกันทำตามความถนัดของแต่ละบุคคล เช่น คนที่ ๑ ทำหน้าที่คั่วถั่ว คนที่ ๒ ทำหน้าที่คัดเมล็ดก่อนคั่ว คนที่ ๓ ทำหน้าที่แพ็คถั่วคั่วใส่ถุง เป็นต้น การแบ่งเงินปันผลจะมีการจ่ายค่าแรงเป็นรายวันให้แก่สมาชิก โดยสมาชิกจะหมุนเวียนกันเข้ามาทำงานตามความเหมาะสมของตนเองและตามช่วงฤดูต่างๆที่มีได้ทำงานอื่นๆ สำหรับกลุ่มคั่วถั่วมีการทำมานานกว่า ๑๐ ปี แต่คนเริ่มรู้จักอย่างแพร่หลายเมื่อ ๕ ปีที่ผ่านมา มีรายได้ต่อเดือนประมาณ ๒๐,๐๐๐-๓๐,๐๐๐ บาท การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ถั่วคั่วต่างๆจำหน่ายที่ร้านบ้านถั่วป่าปู้ แม่ฮ่องสอน Line และ ทางFacebook : บ้านถั่ว ป่าปู้ แม่ฮ่องสอน สำหรับกลุ่มคั่วถั่วจะมีการทำงานในรูปแบบเชิงธุรกิจโดยมีประธานกลุ่มหรือเจ้าของ ๑ คนในการดูแลกิจการทั้งหมดซึ่งในการรวมกลุ่มรูปแบบนี้มีข้อดีคือสามารถดำเนินกลุ่มได้อย่างต่อเนื่องและเกิดรายได้ที่แน่นอนกับสมาชิกภายในกลุ่ม

๒.๓.๑๑ กลุ่มเกษตรผสมผสาน

ก่อตั้งเมื่อปีพ.ศ.๒๕๕๒ มีสมาชิก ๘ คน มีคุณอินเลศ ปิงตา เป็นประธานของกลุ่ม แรกเริ่มคุณอินเลศ ได้ทำการเกษตรด้วยตนเองและได้มีการชักชวนให้สมาชิกในชุมชนมารวมกลุ่มกัน ต่อมาทางสำนักงานเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอนได้มาให้ความรู้เรื่องการทำเกษตรผสมผสานและให้พันธุ์ผัก ผลไม้แก่สมาชิกภายในกลุ่มจึงได้มีการทำเกษตรแบบผสมผสาน ในการทำเกษตรผสมผสานจะแบ่งกันทำในพื้นที่ของสมาชิกแต่ละคน และเมื่อได้ผลผลิตก็จะนำมาจำหน่ายภายในชุมชนและตลาดนัดหน้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน หากมีผลผลิตที่เหลือก็จะมีการแปรรูปผลิตภัณฑ์ เช่น ถั่วยัดตาก น้ำพริกถั่ว เป็นต้น สำหรับกลุ่มเกษตรผสมผสานจะมีการทำการเกษตรโดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์ น้ำหมักชีวภาพในการดูแลผลผลิตทางการเกษตร ทำให้ผลผลิตที่ได้มีความปลอดภัยและเป็นที่ยอมรับของลูกค้า

๒.๓.๑๒ กลุ่มหัตถกรรมพื้นบ้านตุ๊กตาชนเผ่า

ก่อตั้งขึ้นเมื่อปีพ.ศ.๒๕๔๐ มีสมาชิกทั้งหมด ๑๗ คน โดยมีหน่วยงานอุตสาหกรรมจังหวัดแม่ฮ่องสอนให้การสนับสนุน มีคุณสมบัติรา พินิจประชารมย์ เป็นประธานของกลุ่ม มีการรวมหุ้นในการเป็นสมาชิก ๑,๐๐๐ บาท และมีงบประมาณจากโครงการประชารัฐมาสนับสนุน ๓๐,๐๐๐ บาท แบ่งเป็นค่าวัสดุอุปกรณ์ ๒๐,๐๐๐ บาทและเป็นเงินกองกลางจำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท โดยในกลุ่มจะมีการแบ่งงานกันทำตามความถนัดของแต่ละบุคคล เช่น คนที่ ๑ ทำแขนตุ๊กตา คนที่ ๒ ทำตัวตุ๊กตา คนที่ ๓ วาดหน้าตุ๊กตา คนที่ ๔ ประกอบตัวตุ๊กตา คนที่ ๕ แพ้คใส่ถุง เป็นต้น ทั้งนี้สมาชิกแต่ละคนจะรับงานจากบ้านประธานกลุ่มเพื่อนำไปทำและนำกลับมาส่งที่บ้านประธานกลุ่ม เมื่อนำกลับมาส่งจะมีการจ่ายค่าตอบแทนตามตกลงกันและเมื่อสิ้นปีจะมีการแบ่งเงินปันผลกันจากยอดขายที่ได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ดังกล่าวตามความเหมาะสมและยอดขายที่ขายได้ในแต่ละปี สำหรับช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มส่วนใหญ่จะจำหน่ายตามแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ เช่น บ้านห้วยเสือเผ่า บ้านห้วยปูแกง และรับทำตามออเดอร์ที่ลูกค้าสั่ง

ทุกกลุ่มสามารถผลิตได้ตามความต้องการของตลาด โดยมีช่องทางการตลาด คือ จำหน่ายในแหล่งผลิต, การจัดแสดงและจำหน่ายจากทางราชการจัดขึ้นภายในจังหวัดและภายนอกจังหวัด เช่น OTOP City, OTOP Midyear ร้านค้าบนดอยพระธาตุดอยกองมู ผูกจำหน่ายตามสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆในจังหวัด รับออเดอร์ตามที่ลูกค้าสั่ง และจำหน่ายทาง Facebook

๒.๓.๑๓ กลุ่มแม่บ้าน

เป็นการรวมกลุ่มของสมาชิกแม่บ้านในชุมชนที่มาทำกิจกรรมร่วมกันให้แก่ชุมชน เช่น ร่วมทำอาหารในงานต่างๆในชุมชน ร่วมทำกิจกรรมต่างๆเพื่อชุมชน กลุ่มแม่บ้านถือเป็นกลุ่มที่มีจิตอาสาในการทำงานเพื่อชุมชนโดยไม่หวังผลตอบแทน และเป็นกลุ่มที่มีบทบาทสำคัญอีกกลุ่มหนึ่งที่มีส่วนช่วยในการพัฒนาและขับเคลื่อนชุมชนให้สามารถพัฒนาต่อไปได้

๒.๓.๑๔ กลุ่ม อาสาสมัครสาธารณสุขชุมชน (อสม)

เป็นกลุ่มอาสาสมัครที่ทำงานในการดูแลด้านสุขภาพของประชาชนในชุมชน สำหรับกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขชุมชนบ้านป่าปู้ถือว่าเป็นกลุ่มที่มีความเข้มแข็งมากที่สุด และเป็นกลุ่มที่ทำงานจิตอาสาเพื่อชุมชนและสังคม ในการดูแลด้านสาธารณสุข สุขภาพของประชาชนในชุมชนได้เป็นอย่างดี ทางกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขชุมชนบ้านป่าปู้ได้มีการจัดให้บริการ วัดความดัน ชั่งน้ำหนักให้แก่ประชาชนในชุมชน ในวันอาทิตย์ของทุกสัปดาห์ เวลา ๑๘.๐๐ น. -๒๐.๐๐ น. นอกจากนี้ทางกลุ่มยังได้มีการจัดสวัสดิการภายในกลุ่มกันเอง โดยมีการเก็บเงินรวมกันในทุกๆเดือน เดือนละ ๕๐ บาทเพื่อเป็นเงินกองกลางในการจัดกิจกรรมต่างๆและใช้ในการเยี่ยมไข้สมาชิกที่ป่วย มีการเก็บเงินสมาชิกที่ไม่เข้าร่วมประชุมเป็นเงินกองกลางด้วยเพื่อสร้างวินัยให้สมาชิกและกระตุ้นให้สมาชิกมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน

๒.๔ วิเคราะห์กองทุนด้านการเงินในชุมชนบ้านป่าปู้

มีทั้งหมด ๕ กองทุน ได้แก่

๒.๔.๑ กองทุนแม่ของแผ่นดิน

บ้านป่าปู้ เริ่มจัดตั้งกองทุนแม่ของแผ่นดินขึ้นเมื่อ เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๗ มีงบประมาณทั้งสิ้นจำนวน ๗๐,๔๓๑ บาท มีคณะกรรมการกองทุนจำนวน ๒๕ คน เป็นชาย จำนวน ๑๕ คน หญิง ๑๐ คน โดยมีประธานคณะกรรมการกองทุน คือ คุณศรีจันทร์ เกษมจิต มีสมาชิกคือประชาชนในชุมชนเริ่มต้น จำนวน ๑๐๐ครัวเรือน ปัจจุบันมีอยู่จำนวน ๒๒๐ ครัวเรือน จัดตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือสมาชิกในชุมชน ด้านการแก้ไข ป้องกัน ยาเสพติด ช่วยเหลือผู้สูงอายุ เด็ก และผู้ด้อยโอกาสภายในชุมชน

๒.๔.๒ กองทุนแก้ไขปัญหาความยากจน(กข.คจ.)

เป็นกองทุนเงินเพื่อการประกอบอาชีพแก่ครัวเรือนในชุมชน มีงบประมาณทั้งสิ้น ๒๘๐,๐๐๐ บาท ไม่มีดอกเบี้ย โดยแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบให้ประชาชนในชุมชนเป็นผู้บริหารจัดการเงินทุนให้หมุนเวียนอยู่ในชุมชน และมีเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนเป็นผู้ส่งเสริมสนับสนุนและตรวจสอบ เพื่อติดตามการดำเนินงานโครงการ กข.คจ.

๒.๔.๓ กองทุนฌาปนกิจสงเคราะห์สมาชิกครอบครัว

มีงบประมาณ ๒๒,๐๐๐ บาท เพื่อการสงเคราะห์เงินช่วยเหลือจัดการเรื่องศพและช่วยสงเคราะห์เงินแก่ครอบครัวสมาชิกผู้เสียชีวิต โดยสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์จะมีการเชื่อมโยงกับระบบงานสหกรณ์ออมทรัพย์ ในการจัดเก็บเงินของกองทุนจะมีการเก็บเงินสมาชิกทุกคนในแต่ละครั้งที่มีสมาชิกเสียชีวิตโดยจะมีการกำหนดอัตราการเก็บเงินไว้คงที่เท่ากันแต่วันแต่มีการประชุมตั้งมติการเก็บเงินอัตราใหม่

๒.๔.๔ กองทุนกลุ่มเกษตรกร

มีงบประมาณ ๖๐,๐๐๐ บาท เป็นกองทุนช่วยเหลือและสนับสนุนสมาชิกเกษตรกร ทั้งความรู้ ข้อมูลข่าวสาร รวมถึงสนับสนุนอุปกรณ์ทางการเกษตร โดยสำนักงานสหกรณ์จังหวัดแม่ฮ่องสอน และศูนย์บริการและพัฒนาลุ่มน้ำปายตามพระราชดำริ (ท่าโป่งแดง) ฯลฯ คอยให้การดูแลและสนับสนุนกองทุนดังกล่าวแก่ประชาชน

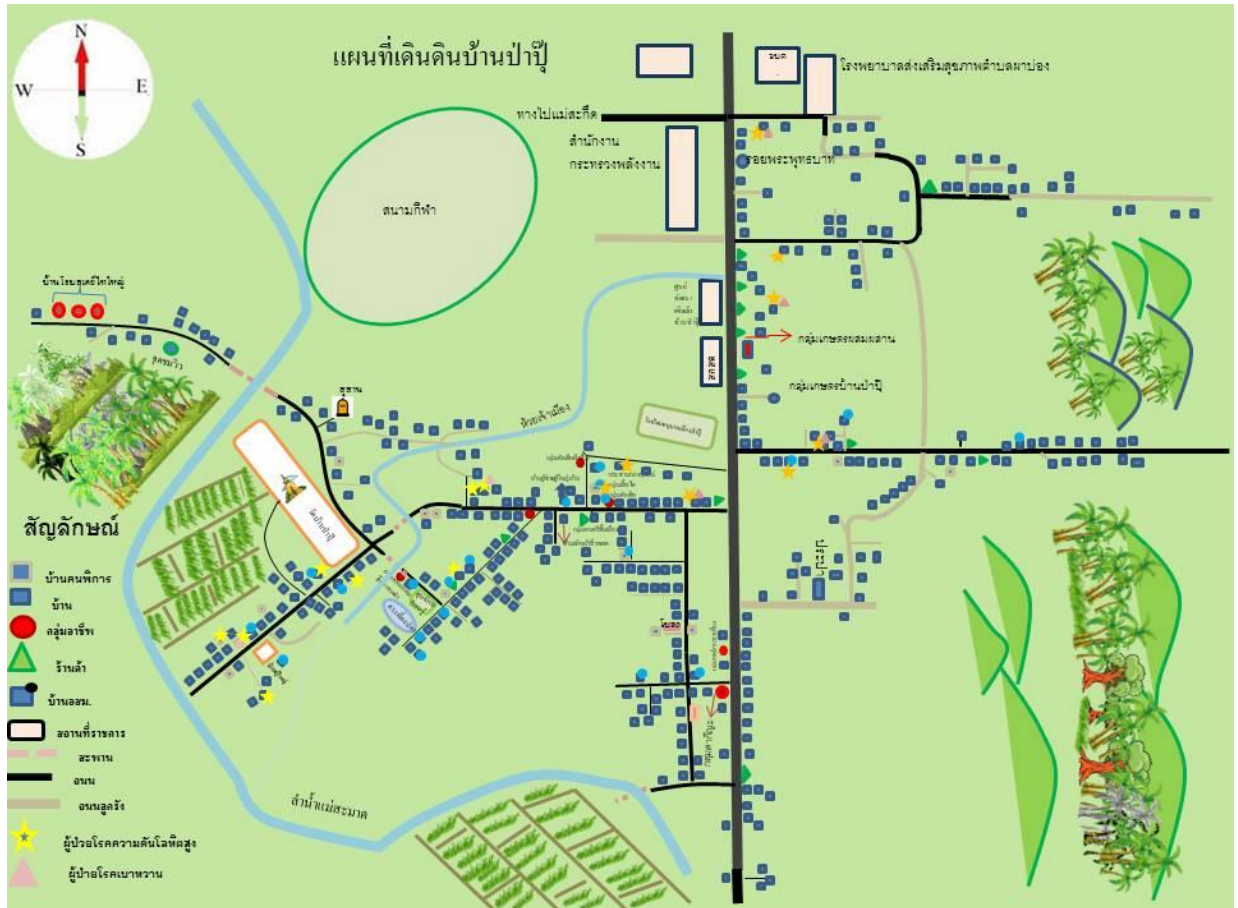
๒.๔.๕ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

มีงบประมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (สทบ.) ใช้เพื่อส่งเสริมให้ชุมชนพัฒนาและพึ่งพาตนเองได้ โดยให้ทางชุมชนบริหารจัดการเงินดังกล่าวด้วยตนเองและสามารถต่อยอดจากเงินที่มีให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนและเกิดประโยชน์ต่อชุมชน

๒.๕ วิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาชุมชน

๒.๕.๑ แผนที่เดินดิน

การจัดทำแผนที่เดินดินทำให้นักศึกษาเห็นถึงสภาพแวดล้อม บริบท ความสัมพันธ์ของคนในชุมชนและได้ทราบถึงสถานที่สำคัญ กลุ่มอาชีพต่างๆในชุมชน บ้านของผู้ป่วยและสิ่งต่างๆที่มีในชุมชนทำให้นักศึกษามีความเข้าใจบริบทพื้นที่ของชุมชนมากยิ่งขึ้น

แผนภูมิภาพที่ ๘ แผนที่เดินดินชุมชนบ้านป่าปู้

๒.๕.๒ ปฏิทินชุมชน

ในส่วนของปฏิทินชุมชนนักศึกษาได้แบ่งข้อมูลเป็น ๒ ส่วน ได้แก่ ส่วนของปฏิทินฤดูกาลและปฏิทินวัฒนธรรม

ปฏิทินฤดูกาลจะมีข้อมูลในส่วนของการทำงานเกษตรในชุมชนในหนึ่งรอบปีซึ่งทั้งชนเผ่าไทใหญ่และชนเผ่าปกากะญอ(กะเหรี่ยง)จะมีการทำการเกษตรที่เหมือนกันเนื่องจากอยู่ในบริบทพื้นที่เดียวกัน

ปฏิทินวัฒนธรรมจะมีข้อมูลวัฒนธรรม ประเพณีต่างในรอบหนึ่งปีของชนเผ่าไทใหญ่และชนเผ่าปกากะญอ(กะเหรี่ยง)

ปฏิทินฤดูกาล ชุมชนบ้านป่าปู้

เดือน	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม	เมษายน	พฤษภาคม	มิถุนายน	กรกฎาคม	สิงหาคม	กันยายน	ตุลาคม	พฤศจิกายน	ธันวาคม
ชื่อเรียกเดือน ภาษาเหนือ	เดือนยี่	เดือนสาม	เดือนสี่	เดือนห้า	เดือนหก	เดือนเจ็ด	เดือนแปด	เดือนเก้า	เดือนสิบ	เดือนสิบเอ็ด	เดือนสิบสอง	เดือนอ้าย
ชื่อเรียกเดือน ภาษาไทยใหญ่	ເລີນຄໍ້າ	ເລີນສາມ	ເລີນສີ່	ເລີນຫ້າ	ເລີນຫົກ	ເລີນເຈັດ	ເລີນແປດ	ເລີນເກົ້າ	ເລີນສິບ	ເລີນສິບ ເອັດ	ເລີນສິບ ສອງ	ເລີນເກັ່ງ
ชื่อเรียกเดือน ภาษา ปกากะญอ	เดอเล	ทีแฉะ	ทีกุ	ลาเซอ	เดะญา	ลานุย	ลาเซาะ	ลาคุ	ชิมือ	ชิมะ	ลานอ	ลาปือ
กิจกรรมทาง การเกษตร	หีบอ้อย	หีบอ้อย	หีบอ้อย ช่วงปลาย เดือนตอน กระเทียม	ถอน กระเทียม เก็บถั่ว ช่วง พัก่อน ทางการ เกษตร	เตรียมพื้นที่ เพื่อทำนา และปลูกพืช เริ่มปลูก อ้อย	หว่านกล้า ข้าว ปลูก ข้าวโพด	ดำนา	ดูแลข้าวใน นา	ดูแลข้าวใน นา เก็บ ข้าวโพด	ดูแลข้าวใน นา	เกี่ยวข้าว	ปลูกถั่ว กระเทียม ข้าวโพด ช่วง กลางเดือน เริ่มหีบ อ้อย

แผนภูมิภาพที่ ๙ ปฏิทินฤดูกาลชุมชนบ้านป่าปู้

ปฏิทินวัฒนธรรมของชาวไทใหญ่ ชุมชนบ้านป่าปี

เดือน	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม	เมษายน	พฤษภาคม	มิถุนายน	กรกฎาคม	สิงหาคม	กันยายน	ตุลาคม	พฤศจิกายน	ธันวาคม
ชื่อเรียกเดือน ภาษาเหนือ	เดือนยี่	เดือนสาม	เดือนสี่	เดือนห้า	เดือนหก	เดือนเจ็ด	เดือนแปด	เดือนเก้า	เดือนสิบ	เดือนสิบเอ็ด	เดือนสิบสอง	เดือนอ้าย
ชื่อเรียกเดือน ภาษาไทใหญ่	เหลินกำ	เหลินสาม	เหลินสี่	เหลินห้า	เหลินหก	เหลินเจ็ด	เหลินแปด	เหลินเก้า	เหลินสิบ	เหลินสิบเอ็ด	เหลินสิบสอง	เหลินแก้ง
ประเพณี	ปอยอ่อง จ๊อด(งาน ดับไฟ เทียน) เข้ากำ	หลู่ข้าว หย่ากึ (ถวายข้าว ยาคุ) (ถวายข้าว เหนียว แดง	ปอยสร้าง ลอง(บวช ลูกแก้ว) (บรรพชา สามเณร)	ปอยเหลิน ห้าซอนน้ำ เจ้าพารา (สร่งน้ำ พระ) รดน้ำดำ หัวผู้ สูงอายุ	ปอยจำดี (งานบุญ ก่อเจดีย์ ทราย)	งานปะลิก (ทำบุญ หมู่บ้าน)	เข้าหว่า (เข้าพรรษา -ถวายเทียน พรรษา) ต่างซอมต่อ หลวง(ถวาย ข้าวมรูป ยาส)	ต่างซอมต่อ หลวง(ถวาย ข้าวมรูป ยาส)	ต่างซอมต่อ หลวง (ถวายข้าว มรูปยาส)	ออกหว่า (ออก พรรษา) แสนซอมโก จำ(ทำบุญ ให้ผู้ล่วงลับ) กันคอคน เด่า(ขอ ขมา ผู้สูงอายุ) ตักบาตร เทโว	ปอยสร้าง กาน(ถวาย ผ้าพระ กฐิน)	ตานเตียน เหม็ง(ถวาย เทียน ใหญ่)
หมายเหตุ : ต่างซอมต่อหลวง (ถวายข้าวมรูปยาส) จะจัดขึ้นในช่วงเดือน กรกฎาคม - เดือนกันยายน โดยมีการจัดงานเพียง ๑ วันเท่านั้นตามความเหมาะสม												

แผนภูมิภาพที่ ๑๐ ประเพณีของชาติพันธุ์ไทใหญ่

ปฏิทินวัฒนธรรมของชาวปกากะญอ(กะเหรี่ยง) ชุมชนบ้านป่าปู้

เดือน	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม	เมษายน	พฤษภาคม	มิถุนายน	กรกฎาคม	สิงหาคม	กันยายน	ตุลาคม	พฤศจิกายน	ธันวาคม
ชื่อเรียกเดือน ภาษาเหนือ	เดือนยี่	เดือนสาม	เดือนสี่	เดือนห้า	เดือนหก	เดือนเจ็ด	เดือนแปด	เดือนเก้า	เดือนสิบ	เดือนสิบเอ็ด	เดือนสิบสอง	เดือนอ้าย
ชื่อเรียกเดือน ภาษา ปกากะญอ	เตอเล	ทีแฉะ	ทีกุ	ลาเซอ	เดะญา	ลานุย	ลาเซาะ	ลาคุ	ชิมือ	จีละ	ลานอ	ลาปือ
ประเพณี	งานวันปี ใหม่และ งานวัน เด็กที่ คริสตจักร		ประชุม ประจำปี ของ คริสตจักร โดยมีการ หมั้นเวียน กันจัด ประชุมใน แต่ละ คริสตจักร ในอำเภอ	ประชุม ใหญ่ของ คริสตจักร ทั่ว ประเทศ และ กิจกรรม เข้าค่าย ของเด็กๆ	นมัสการ และ อธิษฐาน เมื่อในการ เริ่มต้นทำ การเกษตร ให้ได้ผล ผลิตที่ดีอุดม สมบูรณ์และ อธิษฐาน เมื่อในการ เปิดเรียน			งานวันแม่ มีการ อธิษฐาน เมื่อแม่และ ให้เวลาแม่ ลูกได้มี โอกาส พูดคุยกัน				งานวันพ่อ มีการ อธิษฐาน เมื่อพ่อให้ เวลาพ่อ ลูกได้คุย กัน เทศกาล คริสต์มาส

แผนภูมิภาพที่ ๑๑ ประเพณีของชาติพันธุ์ปกากะญอ (กะเหรี่ยง)

บรรณานุกรม

หนังสือ

ทัศนีย์(ไทยาภิรมย์)ลักษณะนิพนธ์. ๒๕๔๕. การสังคมสงเคราะห์ชุมชนมรรควิธีสู่ชุมชนเข้มแข็ง (พิมพ์ครั้งที่ ๕). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เว็บไซต์

OTOP นวัตวิถี.สืบค้นเมื่อ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๒ จาก<http://nawatwithi.com/about/>

เอกสาร

- รายงานฝึกภาคปฏิบัติ ๒ ชุมชนบ้านป่าปู้ หมู่ที่ ๒ ตำบลผาบ่อง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน จัดทำโดย

นางสาวสุวรรณี	ศิริพิพัฒน์	รหัสนักศึกษา	๕๘๐๕๕๒๕๐๓๖
นางสาวปิยะธิดา	แก้วตุ้ย	รหัสนักศึกษา	๕๘๐๕๗๐๐๒๘๒
นางสาวสาศิณี	สุขเกษม	รหัสนักศึกษา	๕๘๐๕๗๐๐๖๕๔

คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

- คณะกรรมการหมู่บ้านป่าปู้. ๒๕๖๑. แผนพัฒนาหมู่บ้าน ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ บ้านป่าปู้
- คริสตจักรสวนหลวง. ๒๕๔๕. ธรรมนูญคริสตจักรสวนหลวง ฉบับที่ ๑
- สิริยา รัตน์ช่วย. ๒๕๖๑. พช.๔๑๖ การจัดการตนเองของชุมชนและท้องถิ่น.กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน. ๒๕๖๑. ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี บ้านป่าปู้ หมู่ที่ ๒ ตำบลผาบ่อง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

